

heder. Det er en Grundulykke i vort Samfund, at der er en Klasse af Borgere, der staaer saaledes over os Andre, at den skal bevares, og at den ikke maa komme paa Fattigvæsenet; thi dette kunde kaste en Skygge paa den glimrende Embedsstand, og det er dette, man maa sørge for ikke skeer. Grundloven opretholder i § 17 denne ulykkelige Tilstand, denne Adskillelse, hvis Udsettelse jeg anseer for i den Grad at være vigtig for Landet i det Hele, at jeg, som jeg ved en tidligere Sag, der blev behandlet her i Thinget iaar, tillod mig at sige, troer, at hvis vi ikke opnaae at faae en virkelig Omformen af vor hele Statsstyrelses Massineri, vil det omfider blive for dyrt at leve her i Landet, og vi ville kunne komme til at gaae den Vej, som er anvist fra andre Sider, men som jeg yderst nødig vilde see, at man skulde komme til at gaae. Det forekommer mig, at de Forslag, som det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds har gjort om Embedsmændenes Pensionering, komme i Strid med denne Grundlovens § 17, hvorfor jeg anseer dem for upraktiske, saalænge denne Grundlovsbestemmelse bestaaer. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) anviste, — og jeg maa sige, at det var overordentlig fortjenstfuldt af ham, at han fremsatte det saa tydelig og klart, som han gjorde — en Vej, ad hvilken enhver tænksom Mand her i Landet var istand til at skaffe sig en Forsørgelse i sin Alderdom, men han gav tillige Statskassen det Hverv at betale de Penge, som skulde betales for Embedsmændene i saa Henseende, og heri er han i Overeensstemmelse med Grundloven. (Afbrydelse). Han er nødt til at lade Staten betale det; thi ellers kommer han i Strid med Grundloven. (Afbrydelse). Jeg er ikke istand til at høre de Bemærkninger, der siges saaledes. Efter min Mening er der een af to Veie at gaae, dersom vi skulde komme ud af den Tilstand, hvorunder vi nu lide, det er, enten at faae en Grundlovsforandring, hvorved Privilegiet for Embedsstanden høves, eller at Hans Majestæt og Regjeringen lade være at ansætte Embedsmænd paa en saadan Maade, at de blive pensionsberettigede. Saalænge vi ikke kunne komme til en Grundlovsforandring, og

det er jo en meget vanskelig Sag at komme dertil, — saalænge troer jeg, at hvis vi fik en Regjering, der for Alvor vilde lede os ind paa en anden Vej, maatte den i overordentlig Grad indskrænke Antallet af de Mænd, der kunne gjøre Fordring paa Pension. Vi have jo imidlertid for kort Tid siden hørt af den nuværende Regjering, at vi ikke maatte gjøre os Forhaabning om, at der egentlig vil blive nogen synderlig Besparelse i vor Administration. Under disse Omstændigheder har jeg opgivet alt Haab om at komme til en anden Tilstand, saalænge den nuværende Regjering er ved Roret, og jeg har kun det Haab, at Thinget, naar der paany blev det forelagt et Forslag om selv at tage Sagen i sin Haand og selv at skaffe sig en saadan Kundskab til disse Forhold gennem dets egne valgte Mænd, at det kunde træde op med lige Kundskab og skaffe sig fast Godfæste ligeoverfor dem, som troe, at deres Interesser ere truede ved det, vi her foretage os i Skatteborgernes Interesse, — jeg tænker mig, at Thinget da vilde kunne forandre sig, eller at et enkelt Medlem kunde forandre sin Anskuelse om Nødvendigheden af en saadan Commission som den, der blev foreslaaet ifjor; der behøvedes ifjor jo kun, at een Mand mere havde stemt for Forslaget, da havde det været vedtaget, og da havde Thinget været sat istand til gennem udvalgte Mænd af dets egen Midte at skaffe sig en saadan Kundskab, at det virkelig stod paa lige Fod med dem, som man søger at indskrænke haade med Hensyn til Antal og til Indtægter og Myndighed, saa at der i det Hele taget kunde være Tale om en ligelig Kamp mellem disse to hver fra sin Side interesserede Parter, paa den ene Side dem, der skulde betale for at blive regjerede, og paa den anden Side dem, som med Grundlovens Støtte ere istand til at bevare for sig en privilegeret Stilling og langt gunstigere Forhold og Løn for deres Arbejde, end nogen anden Mand i Landet kan have. Jeg mener naturligtvis ikke dermed, at der ingen Mand i Landet skulde være, der kunde vinde langt Mere, men det er tilfældigt, om Noget gjør det, men den anden Klasse, den privilegerede Embedsclasse, har det Faste, det Sikre, for den